

# การพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการแปล เบื้องต้น มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

## The Development of Translation Skills of the Undergraduate Students in a Basic Translation Course at Thaksin University, Songkhla

จามรี ศิริรัฐนิคม\*

### Abstract

This research aimed to develop translation skills of the third year English students who studied Basic Translation Course in the first semester of the 2004 academic year by comparing their translation skills before and after the course , and to investigate their mistakes in the process of translation as well as the causes of their mistakes. There were 32 students taking part in the study. Two types of research instruments were used during the course data collection. One was a unit of translation exercises concerning article , noun , vocabulary , tense , voice , subject - verb agreement and phrasal verbs employed to get students to practice their translation skills. The other was an identical version of pre - test and post - test to access their improvement.

It was found that the students had significantly improved their translation skills after the completion of the course especially the items of tense and subject-verb agreement ; however , their mistakes still remained. The items in which students made the most mistakes were vocalrelary, tense,noun, article, subject verb agreement. It is assumed that such mistakes were caused by the difference of the structures of lboth languages, the wrong interpretation of vocalulary and their carelessness in translating.

\* อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

These findings signified that developing translation skill was a time - consuming process. Therefore , it was crucial for students to spend more time developing their skills. In order to develop the skills , other aspects of English such as the use of context clues , grammar , and different structures between Thai and English should be taken into consideration.

**Keywords :** translation , grammar , vocabulary , reading , writing , analysing , development

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะในการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้นโดยเปรียบเทียบความสามารถในการแปลก่อน-หลังการเรียน วิเคราะห์ข้อผิดพลาด สาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 32 คน โดยใช้ชุดฝึกการแปลในประเด็นการใช้คำนำหน้านาม การใช้คำนาม การใช้คำศัพท์ การใช้กาล การใช้วาก การใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธาน การใช้กริยาสี มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการวิชา วิชาการแปลเบื้องต้น จำนวน 40 ข้อ และเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถในการแปลโดยการใช้การทดสอบ t และวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

## ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีความสามารถในการแปลก่อนเรียนและหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นิสิตมีพัฒนาทักษะการแปลในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัด เพราะจำนวนผู้ที่ตอบถูกมีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะ

ในประเด็นการใช้กาลและการใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธานแต่ยังมีข้อผิดพลาดจากการสอบหลังการเรียนและการสอบก่อนเรียนเหมือนเดิม ข้อผิดพลาดที่นิสิตแปลผิดมากที่สุด ได้แก่ การใช้คำศัพท์ การใช้กาล การใช้คำนาม การใช้คำนำหน้านามและการใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธานซึ่งสาเหตุมาจากโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันของสองภาษา การตีความหมายที่ผิดพลาดของคำศัพท์และความไม่รอบคอบในการแปล

จากข้อผิดพลาดดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการแปลจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากกว่าการทำแบบฝึกหัดในห้อง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นิสิตจะต้องทุ่มเทเวลาเพื่อการฝึกทักษะความรู้ทางภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ให้เหมาะกับบริบท ความรู้ทางไวยากรณ์ และโครงสร้างที่แตกต่างกัน เพื่อให้งานแปลมีประสิทธิภาพ

**คำสำคัญ :** การแปล, ไวยากรณ์, คำศัพท์, การอ่าน, การเขียน, การวิเคราะห์, การพัฒนา

## บทนำ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นในยุคโลกาภิวัตน์ การที่เราจะติดต่อสื่อสารและรับทราบข้อมูลต่างๆ นั้น ทักษะการแปลนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการที่จะผลิตงานแปลให้มีคุณภาพผู้แปลจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะโครงสร้างและไวยากรณ์ของทั้งสองภาษาเนื่องจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษอยู่คนละตระกูลกัน ตลอดจนความรู้เรื่องการฝึกการตีความหมายของคำศัพท์ให้ตรงกับบริบท องค์ประกอบของวัฒนธรรมและความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานต้นฉบับ

กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของการแปล จึงได้บรรจุรายวิชานี้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้มีความรู้เบื้องต้นในการแปลเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับอุดมศึกษาต่อไป วิชาการแปลเบื้องต้นเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาอังกฤษและเป็นรายวิชาบังคับสำหรับนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการแปลเบื้องต้นให้กับนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เห็นว่าควรจะศึกษาถึงการพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตกลุ่มนี้เพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุดโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงวิจัยปฏิบัติการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งประสิทธิภาพการสอน การเรียนรู้ของผู้เรียน

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้นโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลังการเรียน
2. เพื่อสำรวจข้อผิดพลาดในการแปลของนิสิต
3. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุข้อผิดพลาดในการแปล

### ขอบเขตของการวิจัย

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 32 คน

2. เนื้อหาได้มาจากตำรา บทความ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ที่มีโครงสร้างภาษาอังกฤษที่มักทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปล โดยศึกษาในประเด็นการแปลคำนำหน้านาม คำนาม คำศัพท์ กาล วาจก การใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธาน และ กริยาวลี

### นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาทักษะการแปล หมายถึงกระบวนการที่กระทำต่อการแปลเพื่อถ่ายทอดข้อความจากภาษาอังกฤษไปสู่ภาษาไทย และจากภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษเพื่อให้มีโอกาสนิสิตมีข้อผิดพลาดได้ดีขึ้น

2. ข้อผิดพลาดในการแปล หมายถึงข้อผิดพลาดในการแปลของนิสิตในระดับไวยากรณ์ตามเนื้อหาในแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบฝึกหัดการแปลตามประเด็นการใช้คำนำหน้านาม คำนาม คำศัพท์ กาล วาจก การใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธาน และกริยาวลี

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนวิชาการแปลเบื้องต้นเป็นแบบทดสอบเขียนตอบเป็นประโยคสั้น ๆ จำนวน 35 ข้อ และเขียนตอบเป็นข้อความยาวหนึ่งย่อหน้ารวมเป็น 40 ข้อ

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ในวันที่ 1 มิถุนายน 2547
2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน - วันที่ 17 กันยายน 2547 โดยสอนแล้วให้นิสิตทำแบบฝึกการแปลในแต่ละบท
3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดิม วันที่ 1 ตุลาคม 2547

### การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติดังนี้

1. คุณภาพของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการแปลเบื้องต้นมีการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
2. ผลการพัฒนาความสามารถในการแปลโดยใช้แบบทดสอบที่ (t - test)
3. วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลด้วยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในประเด็นที่กำหนด 7 ประเด็น

### ผลการวิจัย

1. นิสิตได้ทำการสอบก่อนเรียนโดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.63 และทำการสอบหลังเรียนโดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.09 เมื่อทดสอบความสามารถในการแปลระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในการแปลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ( $t = 8.03$ )
2. นิสิตมีพัฒนาทักษะการแปลในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัด เพราะจำนวนผู้ตอบถูกมีจำนวนมากขึ้น แต่ยังมีข้อผิดพลาดจากการสอบหลังการเรียนและการสอบก่อนเรียนเหมือนเดิม โดยพบว่าในการแปลข้อความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย นิสิตมีข้อผิดพลาดในประเด็นคำศัพท์มากที่สุดและมีพัฒนาการในประเด็นการใช้กาลมากที่สุด ส่วนในการแปลข้อความภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ประเด็นที่ผิดพลาดมากที่สุดคือ การเลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามบริบทและมีพัฒนาการในเรื่องการใช้คำกริยาให้สอดคล้องกับประธานมากที่สุด

### อภิปรายผล

1. จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านิสิตมีพัฒนาการแปลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้แปลได้รับการฝึกทักษะในการแปลจากแบบฝึกในขณะที่เรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของดวงเดือน อ่อนนุ่ม (2536, หน้า 37) ที่ว่าแบบฝึกสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
2. จากผลการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจากการแปล พบว่าในการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้แปลมีข้อผิดพลาดในประเด็นการใช้คำศัพท์มากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้แปลขาดการพิจารณาบริบทว่าจะใช้ความหมายใดจึงจะถูกต้อง รองลงมาคือ การแปลกาล คำนาม การใช้วาก การใช้คำนำหน้านาม กริยาวลี สำหรับในประเด็นการใช้กริยาให้สอดคล้องกับประธานมักจะไม่ค่อยเกิดปัญหา เพราะการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของคำกริยาในภาษาไทย ผลการทดสอบหลังเรียนชี้ให้เห็นว่าผู้แปลมีพัฒนาการในประเด็นการใช้กาลมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะผู้แปลเกิดการเรียนรู้ วิเคราะห์ที่ได้ถูกต้องและมีความรอบคอบมากขึ้น สำหรับการแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้แปลมีข้อผิดพลาดในประเด็นการใช้คำศัพท์มากที่สุด ไม่สามารถเลือกใช้

คำได้ถูกต้องตามบริบท หลังจากการทดสอบหลังเรียนผู้แปลมีพัฒนาการในประเด็นการใช้กริยาให้สอดคล้องกับ  
ประธานมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้แปลระมัดระวังและคำนึงถึงรูปแบบของกริยามากขึ้น

## ข้อเสนอแนะ

1. ผู้แปลควรได้รับการฝึกฝนในการแปลมากขึ้น นอกเหนือไปจากการแปลแบบฝึกหัด ดังนั้นเงื่อนไขในเรื่อง  
ของเวลาที่ต้องทุ่มเทกับการฝึกฝนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง
2. ผู้แปลควรจะได้เพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามบริบท ความรู้ทาง  
ด้านไวยากรณ์และโครงสร้างที่แตกต่างกันของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความเข้าใจต้นฉบับและการเขียน  
ถ่ายถอดออกมาเป็นภาษาที่สองอย่างสละสลวย

## เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2540). คู่มือการแปล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- เชวง จันทระเชตต์. (2528). การแปลเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพนิรมิตการพิมพ์.
- ดวงเดือน อ่อนนวม. (2536). เรื่องน่ารู้สำหรับครูคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงตา สุกผล. (2541). ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ปฐมมา อักษรจรุง. (2543). Phrasal Verbs in Context. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น.
- ประเทือง ทินรัตน์. (2545). การแปลเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษา คณะมนุษยศาสตร์  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัญญา บริสุทธิ์. (2537). ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชนีัย สรรคนรานุรักษ์ และพัชรี โภคาสัมฤทธิ์. (2535). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง  
ความสามารถในการแปลอังกฤษเป็นไทยและการแปลไทยเป็นอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับ  
มหาวิทยาลัย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรนาถ วิมลเฉลา. (2537). คู่มือสอนแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญาวิ สายบัว. (2536). หลักการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 5) : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิตธา พินิจภูวดล. (2542). คู่มือนักแปลอาชีพ. กรุงเทพฯ : นานามีบุ๊คส์.
- Catford, J.C. (1965). A Linguistic Theory of Translation. New York : Oxford University Press.
- Newmark , P. (1981). Approaches to Translation. New York : Pergamon Press.